

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Цэцэг сумын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ХОА-2024/150/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Ховд хот
2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Х.Болдбаатар

Утас: 99047408 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn

Аудитын менежер: А.Цэцэгсүрэн

Утас: 99013699 Цахим хаяг: tsetsegsurena@audit.gov.mn

Аудитор: А.Нарандэлгэр

Утас: 86001147 Цахим хаяг: narandelgera@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХОВД АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

84000 Цамбагарав баг, Жаргалант сум, Ховд
Утас: 976-70433061, Факс: 976-70433061
E-mail: khovd@audit.gov.mn

ЦЭЦЭГ СУМЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Д.МӨНХТӨР ТАНАА

2024.03.27 № 1/188
танай 2024.02.28-ны № 1/31 -т

Сөрөг дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны Цэцэг сумын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгад аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь санхүүгийн тайланд материаллагаар нөлөөлсөн бөгөөд өргөн тархсаныг хангалттай, зохистой аудитын нотолгоонд үндэслэн нотолсны улмаас Цэцэг сумын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулаагүй гэж үзсэн.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Өмнөх аудитаар өгсөн шийдвэрийн хэрэгжилт дутуу, завсрын тайлангийн аудитаар өгсөн зөвлөмжийг биелүүлээгүй, санхүүгийн тайлан ирүүлэх хугацаа хоцроосон, албан хаагчдад олгосон он дамжсан цалингийн урьдчилгааг барагдуулаагүй, Багшийн хэрэглэгдэхүүний зардлын санхүүжилтийг багш нарын дансанд шилжүүлсэн, бөөн дүнгээр орлого авч зарцуулсан, байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй сумын Соёлын төвөөс шилжиж ирсэн газрын гэрчилгээг шинэчлээгүй, үндсэн хөрөнгийн тооллого хийгээгүй, хөрөнгөд тавих хяналт сул, 239 нэр төрлийн үлдэх өртөггүй, ашиглах хугацаа дууссан хөрөнгүүдийн талаарх холбогдох шийдвэр гаргаагүй, өмч хамгаалах байнгын зөвлөл тайлант онд ажил зохион байгуулаагүй, байгууллагын малтай холбоотой ирүүлсэн материал нь нотлох баримтын шаардлага хангахгүй, тоо мэдээ нь баримтуудад зөрүүтэй, хорогдсон малын актгүйгээр 8,6 сая төгрөгийн малыг данс бүртгэлээс хассан, малчинтай гэрээ байгуулаагүй, малын тооллого тооцоо хийдэггүй, мал зарсан болон ямааны ноолуурын орлогыг бэлнээр авч зарцуулсан, 2022 оны 80 ширхэг төл малыг орлогод аваагүй, хавар 2023 оны 06 сарын 03-ны өдрөөс хойш 10 сарын 10-нд мал хүлээн авахад 29 мал дутсан, дутсан малыг төлүүлэх арга хэмжээ аваагүй, Шилэн дансны хуулийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй зэрэг зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх", 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно", 14 дүгээр зүйлийн 14.4.2-т "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага",

14.4.5-д "бүх орлого", 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах"; 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно", 3-д "засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй эд хөрөнгийг акталж устгах", 70 дугаар зүйлийн 70.2.2-д "түүхий эд, материал, түлш, сэлбэг хэрэгсэл, бэлэн бүтээгдэхүүн, бараа, сав, баглаа боодлын тооллогыг жилд 2 удаа /6 дугаар сарын 1, 12 дугаар сарын 1-нээс/ ", 73 дугаар зүйлийн 4-д "үнэ бүхий зүйлийн хэвийн хорогдлын нормоос хэтэрсэн дутагдал, гэмтлээс гарсан хохирлыг тухайн үеийн зах зээлийн дундаж үнээр бодож гэм буруутай хүмүүсээр төлүүлнэ. Санаатайгаар идэж ашигласан буюу дутагдуулсан нь илэрвэл хуулийн этгээдийн эрх баригч уг хэргийг 7 хоногийн дотор хуулийн байгууллагад шилжүүлнэ" гэсэн заалтуудтай тус тус нийцээгүй, "Тохиолдсон байх", "Иж бүрэн байх", "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх", "Оршин байх", "Эрх ба үүрэг" "Үнэлгээ ба хуваарилалт" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Цэцэг сумын сургууль нь 2023 онд хатуу, зөөлөн эдлэл, багш нарыг зөөврийн компьютерыг сумын Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө болон аймгийн хөрөнгө оруулалтаар бүрэн шинэчилсэн байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх асуудлыг дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт авч үзсэн болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Цэцэг сумын сургууль нь Боловсролын үнэлгээний төвөөс хийсэн үнэлгээгээр 2022 онд 66.6 хувиар 5-р түвшинд үнэлэгдэж байсан бол 2023 он 76.1 хувиар 3-р түвшинд үнэлэгдэж, урамшуулал авсан байна.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ХҮНДЭТГЭСЭН: ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Х.БОЛДБААТАР

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>125,530,111.01</u>	<u>187,645,636.62</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	27,820,457.42	107,360,407.15
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	27,820,457.42	107,360,407.15
3121	Төгрөг	27,820,457.42	107,360,407.15
31211	Төрийн сангийн харилцах	27,820,457.42	107,360,407.15
33	АВЛАГА	23,752,918.49	9,701,235.37
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	20,527,918.49	6,476,235.37
335	Бусад авлага	3,225,000.00	3,225,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	3,225,000.00	3,225,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	73,956,735.10	70,583,994.10
351	Түүхий эд материал	4,591,085.00	4,769,485.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,926,085.00	3,926,085.00
35130	Эм боох материал	665,000.00	843,400.00
35200	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	11,312,000.00	13,610,700.00
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	8,700,000.00	8,700,000.00
354	Хангамжийн материал	26,249,650.10	43,503,809.10

35420	Аж ахуйн материал	4,631,800.00	4,505,700.00
35460	Хүнсний материал	7,201,300.00	13,205,500.00
35470	Бусад хангамжийн материал	14,416,550.10	25,792,609.10
35600	Мал амьтад	23,104,000.00	00.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,615,047,534.16</u>	<u>1,634,069,659.86</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,615,047,534.16	1,634,069,659.86
392	Биет хөрөнгө	1,567,399,534.16	1,586,421,659.86
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,834,811,784.00	1,834,811,784.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-411,632,951.60	-515,326,392.20
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	29,736,434.00	29,736,434.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-29,736,434.00	-29,736,434.00
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	232,220,889.20	366,780,089.20
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-160,135,249.60	-188,960,803.54
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	120,196,497.00	144,116,397.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-87,120,613.40	-94,058,593.16
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	100,000.00	100,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-100,000.00	-100,000.00
39217	Ном	39,059,178.56	39,059,178.56
393	Биет бус хөрөнгө	47,648,000.00	47,648,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	47,648,000.00	47,648,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,740,577,645.17</u>	<u>1,821,715,296.48</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>416,114.11</u>	<u>00.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	416,114.11	00.00
413	Өглөг	416,114.11	00.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	416,114.11	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,740,161,531.06</u>	<u>1,821,715,296.48</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,740,161,531.06	1,821,715,296.48
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	675,655,846.74	675,655,846.74
51101	Өмч: - төрийн	675,655,846.74	675,655,846.74
512	Хуримтлагдсан үр дүн	132,449,646.81	214,003,412.23
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	132,449,646.81	132,449,646.81

51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	81,553,765.42
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	932,056,037.51	932,056,037.51
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,740,577,645.17</u>	<u>1,821,715,296.48</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,464,053,836.10	1,906,764,748.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	7,666,236.10	141,129,648.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	7,666,236.10	141,129,648.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	7,666,236.10	141,129,648.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,385,200.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600,000.00	7,818,648.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	4,681,036.10	133,311,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,456,387,600.00	1,765,635,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,158,975,400.00	1,461,360,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,158,975,400.00	1,461,360,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	297,412,200.00	304,274,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	297,412,200.00	304,274,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,509,463,851.62	1,816,585,982.58
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,509,463,851.62	1,816,585,982.58
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,422,958,947.35	1,721,038,604.84
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	836,945,174.55	1,026,090,284.75
210101	Үндсэн цалин	836,945,174.55	886,693,323.44
210102	Нэмэгдэл	00.00	130,841,433.41
210104	Урамшуулал	00.00	8,555,527.90
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	105,142,981.82	126,594,927.53
210201	Тэтгэврийн даатгал	105,142,981.82	109,050,691.32
210202	Тэтгэмжийн даатгал	00.00	4,446,761.75
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	00.00	3,548,609.29

210204	Ажилгүйдлийн даатгал	00.00	868,078.64
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	00.00	8,680,786.53
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	254,512,330.00	302,642,372.26
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,556,230.00	11,869,372.26
210302	Түлш, халаалт	245,956,100.00	290,393,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	00.00	380,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	758,000.00	14,479,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	758,000.00	00.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	14,479,000.00
2105	Нормативт зардал	32,441,520.00	42,069,950.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,619,870.00	00.00
210502	Хоол, хүнс	29,821,650.00	42,069,950.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	00.00	22,730,641.00
210604	Урсгал засвар	00.00	22,730,641.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,549,000.00	3,816,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	911,000.00	00.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,638,000.00	3,816,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	190,609,940.98	182,615,429.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,796,350.08	27,727,855.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,722,900.00	15,430,600.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	133,090,690.90	139,456,974.30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	86,504,904.27	95,547,377.74
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	83,520,250.00	94,947,250.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	83,520,250.00	76,391,650.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	18,555,600.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,984,654.27	600,127.74
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,984,654.27	600,127.74
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>-45,410,015.52</u>	<u>90,178,765.42</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	00.00	8,625,000.00
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	00.00	8,625,000.00

4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	00.00	-8,625,000.00
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>-45,410,015.52</u>	<u>81,553,765.42</u>

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	675,655,846.74	932,056,037.51	132,449,646.81	1,740,161,531.06
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	675,655,846.74	932,056,037.51	132,449,646.81	1,740,161,531.06
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	81,553,765.42	81,553,765.42
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	675,655,846.74	932,056,037.51	214,003,412.23	1,821,715,296.48

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(Төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,459,372,800.00	1,773,453,748.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,985,200.00	7,818,648.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,985,200.00	7,818,648.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,985,200.00	7,818,648.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,385,200.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	600,000.00	7,818,648.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,456,387,600.00	1,765,635,100.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,158,975,400.00	1,461,360,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,158,975,400.00	1,461,360,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	297,412,200.00	304,274,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	297,412,200.00	304,274,300.00

2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,431,552,342.58	1,693,913,798.27
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,431,552,342.58	1,693,913,798.27
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,346,578,038.31	1,597,663,670.53
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	849,828,761.72	1,006,474,163.27
210101	Үндсэн цалин	606,125,941.41	649,085,579.37
210102	Нэмэгдэл	226,342,978.31	309,592,833.90
210104	Урамшуулал	17,359,842.00	47,795,750.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	111,838,046.59	132,575,480.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	76,853,332.93	89,250,200.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,771,439.42	11,707,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,017,191.54	8,501,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,752,581.66	2,125,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,443,501.04	20,990,780.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	255,379,330.00	301,774,172.26
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,556,230.00	10,481,172.26
210302	Түлш, халаалт	245,956,100.00	290,393,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	867,000.00	900,000.00
2105	Нормативт зардал	40,276,750.00	43,370,100.00
210502	Хоол, хүнс	40,276,750.00	43,370,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	760,500.00	9,568,000.00
210604	Урсгал засвар	760,500.00	9,568,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	8,931,800.00	9,515,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,931,800.00	9,515,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	79,562,850.00	94,386,055.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	66,111,100.00	80,112,455.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,451,750.00	14,273,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	84,974,304.27	96,250,127.74
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	81,989,650.00	95,650,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	81,989,650.00	77,094,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	18,555,600.00

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	2,984,654.27	600,127.74
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,984,654.27	600,127.74
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	27,820,457.42	79,539,949.73
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	27,820,457.42	79,539,949.73
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	27,820,457.42
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	27,820,457.42	107,360,407.15

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(Төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,793,606,000.00	1,685,645,670.53
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,793,606,000.00	1,685,645,670.53
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,688,216,400.00	1,589,995,670.53
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,099,266,800.00	1,006,474,163.27
210101	Үндсэн цалин	737,418,800.00	649,085,579.37
210102	Нэмэгдэл	314,598,100.00	309,592,833.90
210104	Урамшуулал	47,249,900.00	47,795,750.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	137,408,700.00	132,575,480.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	93,438,200.00	89,250,200.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,992,600.00	11,707,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,794,100.00	8,501,700.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,198,500.00	2,125,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,985,300.00	20,990,780.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	302,374,300.00	301,774,172.26
210301	Гэрэл, цахилгаан	11,081,300.00	10,481,172.26
210302	Түлш, халаалт	290,393,000.00	290,393,000.00
210303	Цэвэр, бохир ус	900,000.00	900,000.00
2105	Нормативт зардал	43,030,100.00	43,370,100.00
210502	Хоол, хүнс	43,030,100.00	43,370,100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,900,000.00	1,900,000.00
210604	Урсгал засвар	1,900,000.00	1,900,000.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	9,515,700.00	9,515,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,515,700.00	9,515,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	94720800.00	94386055.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	80,447,200.00	80,112,455.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,273,600.00	14,273,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	105389600.00	95650000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	105,389,600.00	95,650,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	86,834,000.00	77,094,400.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	18,555,600.00	18,555,600.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		00.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,765,635,100.00	1,765,185,620.26
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,461,360,800.00	1,461,360,800.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,461,360,800.00	1,461,360,800.00
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	304,274,300.00	303,674,172.26
132001	Орон нутгийн төсвөөс	304,274,300.00	303,674,172.26
	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		150,648.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	27,820,457.42
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	107,360,407.15

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ :

Аудитаар нийт 365,761.7 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 105,771.2 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа -г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

Аудитаар нийт 105,771.2 мянган төгрөгийн алдаа илэрснийг аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

Малыг данс бүртгэлээс хасахдаа буруу тайлагнасан, 7,668.0 мянган төгрөгийн ямааны ноолуурын орлого болон мал зарсан орлогыг тайланд тусгаагүй

Сумын орон нутгийн хөгжил сан болон аймгийн хөрөнгө оруулалтаар ирсэн 98,103.2 мянган төгрөгийн хөрөнгийг данс бүртгэлд дутуу тусгасан

Залруулагдаагүй 259,990.5 мянган төгрөгийн 6 зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс их байгаа тул “Сөрөг” санал дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар 6 зөрчил илэрснээс, 23,104.0 мянган төгрөгийн 1 асуудлыг хуулийн байгууллагад шилжүүлэх , 236.886.5 мянган төгрөгийн 5 зөвлөмж өгсөн.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

Авлага данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Албан хаагчдад олгосон он дамжсан цалингийн урьдчилгааг барагдуулаагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн

20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ажиллагсадтай холбогдох тооцоог хийж, барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллах.

Бараа материал данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Багшийн хэрэглэгдэхүүний зардлын санхүүжилтийг багш нарын дансанд шилжүүлсэн, бөөн дүнгээр орлого авч зарцуулсан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах," гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Багшийн хэрэглэгдэхүүний зардлыг зарцуулахдаа багш нараас захиалгыг нэгдсэн журмаар авч тоо хэмжээг гарган, аж ахуйн нэгжтэй гэрээ байгуулан худалдан авалтыг хийж, бараа материалыг нэр төрлөөр нь орлого авч, зарцуулах.

.

Биет бус хөрөнгө данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй сумын Соёлын төвөөс шилжиж ирсэн газрын гэрчилгээг шинэчлээгүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.2-д "санхүүгийн аливаа үйл ажиллагааг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу, цаг хугацаанд нь, үнэн зөв, үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэн бүртгэж, тайлагнах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх", 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй сумын Соёлын төвөөс шилжиж ирсэн газрын гэрчилгээг шинээр гаргуулах хүсэлтийг гаргаж, шийдвэрлүүлэх

.

Үндсэн хөрөнгө данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Үндсэн хөрөнгийн тооллого хийгээгүй, хөрөнгөд тавих хяналт сул, 239 нэр төрлийн үлдэх өртөггүй, ашиглах хугацаа дууссан хөрөнгүүдийн талаарх холбогдох шийдвэр гаргаагүй, өмч хамгаалах байнгын зөвлөл тайлант онд ажил зохион байгуулаагүй нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 1-д "Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно", 3-д "засаж сэлбэн ашиглах боломжгүй эд хөрөнгийг акталж устгах", 70 дугаар зүйлийн 70.2.2-д "түүхий эд, материал, түлш, сэлбэг хэрэгсэл, бэлэн

бүтээгдэхүүн, бараа, сав, баглаа боодлын тооллогыг жилд 2 удаа /6 дугаар сарын 1, 12 дугаар сарын 1-нээс/ " гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Хөрөнгийн тооллогыг хагас, бүтэн жилээр хийж, тооллогын дүнг нэгтгэн, холбогдох баримт материалыг санхүүд бүрэн бүрдүүлж өгөх, үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй байгаа үлдэх өртөггүй, ашиглах хугацаа дууссан хөрөнгийг данснаас хасах арга хэмжээ авах.

Шилэн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Шилэн дансны хуулийг бүрэн хэрэгжүүлээгүй , оруулбал зохих мэдээллийг бүрэн оруулаагүй тухайлбал санхүүгийн тайлан, байгууллагын төсөв, Дараа жилийн төсвийн төсөл, Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ, Аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан зэргийг байршуулаагүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-д "Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр" 7 дугаар зүйлийн 7.1-д "Шилэн дансны мэдээллийг энэ хуулийн дагуу иргэн олон нийтэд хүргэх үүргийг дараах албан тушаалтан хүлээнэ", 7.1.3-д "тухайн зарлага, төлбөрийн даалгаварт нэгдүгээр, хоёрдугаар гарын үсэг зурж гүйлгээ хийсэн албан тушаалтан" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээлбэл зохих мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулж ажиллах.

3.4 Хуулийн байгууллагад шилжүүлэх

1. Байгууллагын малтай холбоотой ирүүлсэн материал нь нотлох баримтын шаардлага хангахгүй, тоо мэдээ нь баримтуудад зөрүүтэй, хорогдсон малын акт үйлдэхгүйгээр 8,6 сая төгрөгийн малыг данс бүртгэлээс хассан, малчинтай гэрээ байгуулаагүйгээр цалин хөлс олгосон, тооллого тооцоо хийдэггүй, мал зарсан болон ямааны ноолуурын орлогыг бэлнээр авч зарцуулсан, 2022 оны 80 ширхэг төл малыг орлогод аваагүй, хавар 2023 оны 06 сарын 03-ны өдрөөс хойш 10 сарын 10-нд мал хүлээн авахад 29 мал дутсан, тооцоо бодоогүй, дутсан малыг төлүүлэх арга хэмжээ аваагүй нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.2-д "санхүүгийн аливаа үйл ажиллагааг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу, цаг хугацаанд нь, үнэн зөв, үндэсний мөнгөн тэмдэгтээр илэрхийлэн бүртгэж, тайлагнах" , Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх", 18 дугаар зүйлийн 18.1-д "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хуулийн байгууллагад шилжүүлэх.

4. Аудитаар илэрсэн буюу илэрхийллийн нэгтгэл:

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							тоо	Дүн	тоо	Дүн		
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Цэцэг сумын сургууль	1	98,103.2	1	98,103.2			1	98,103.2				
	1	7668.0	1	7668.0			1	7668.0				
Дүн	2	105,771.2	2	105,771.2			2	105,771.2				

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/ мянган.төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Цэцэг сумын сургууль	1	5,940.0					1	5,940.0		
	1	11,349.0					1	11,349.0		
	1	-					1	-		
	1	219,597.5					1	219,597.5		
	1	-					1	-		
	1	23,104.0							1	23,104.0
Нийт	6	259,990.5					5	236,886.5	1	23,104.0

5. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ТШЗ	-	1	-	-	-	-	1	-
НИЙТ			1	-	-	-	-	1	-